

Monumentnummer*: 520652

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

T 033 421 74 56
E info@cultureelerfgoed.nl

Status rijkmonument
Inschrijving register* 17 september 2001
Kadaster deel/nr 82919/168

Woonplaats* Gemeente* Provincie*
Tiel Tiel Gelderland

Locatiennaam Locatieomschrijving
Tiel

Kadastrale gemeente* Sectie* Kadastraal object* Appartement aanduiding Grondperceel
Tiel C 6761

*Omschrijving***

Omschrijving onderdeel B Het rechthoekige METAARHUISJE is afgedekt met een zadeldak tussen twee tuitgevels. De schilden zijn belegd met gesmoorde Hollandse pannen en de afwatering vindt plaats via vernieuwde mastgoten. De gevels zijn opgetrokken in baksteen in kruisverband. Ze hebben een grijs gepleisterde plint en worden gekenmerkt door een pleisterwerkversiering. De symmetrisch ingedeelde VOORGEVEL is voorzien van gepleisterde hoekpilasters die uitlopen in een klimmend fries. In de hoeken loopt dit fries uit in een versiering en onder de top is een klein klaverblad in het pleisterwerk gesneden. De tuitgevels worden aan de bovenzijde afgezet door een geprofileerde lijst en worden op de tuit bekroond door een in terra cotta uitgevoerd, kuifachtig ornament met een acanthusblad. In het midden van de gevel bevindt zich een dubbele, opgeklampte deur onder een meerruits, tweedelig getoogd bovenlicht met ruitvormige roedeverdeling. Deze gevelopening is omlijst door pleisterwerk. De gepleisterde sluitsteen van de toog boven de deur, draagt een Hebreeuws opschrift. Hierboven bevindt zich een rond en met pleisterwerk omgeven, ijzeren ventilatierooster. De RECHTER ZIJGEVEL is evenals de LINKER ZIJGEVEL verdeeld in drie assen door gepleisterde hoekpilasters en lisenen. Deze pilasters en lisenen lopen uit in een horizontaal fries dat de gevel afsluit. De hoeken van lisenen en fries zijn net zoals in de voor- en achtergevel geprofileerd. Voor de lichttoetreding zijn in de RECHTER ZIJGEVEL van het huisje drie segmentboogvormig afgesloten vensters aangebracht. De vensters hebben gietijzeren ramen, waarvan de drie middelste ruiten openzetbaar zijn. De ACHTERGEVEL is vrijwel identiek aan de voorgevel. Het INTERIEUR bestaat uit een enkele ruimte met een niet-oorspronkelijk plafond (oorspronkelijk wellicht open dakstoel). De wanden zijn volledig gepleisterd en, vergelijkbaar met de buitengevels geleed door lisenen.

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

Tegen de zijwanden zijn vier eenvoudige, houten zitbanken bevestigd. De ruimte bevat voorts nog een platform met een eenvoudig, zwart geschilderd spreekgestoelte en een (vermoedelijk uit de achttiende eeuw daterende) houten draagbaar, voorzien van een Hebreeuws opschrift en een lijkst.

Waardering

METAARHUISJE (complexonderdeel B) uit 1868

-Van architectuurhistorische waarde als goed en gaaf bewaard voorbeeld van een metaarhuisje uit de tweede helft van de negentiende eeuw. Het gebouwtje is uitgevoerd in eclectische stijl en valt op vanwege de fraaie architectonische kwaliteiten die onder meer tot uitdrukking komen in de in baksteen en pleisterwerk uitgevoerde gevels. Het huisje heeft een eenvoudige, maar typologisch zeer herkenbare hoofdvorm en een redelijk gaaf bewaard interieur, waarin op de wanden de pleisterwerk-detaillering van de buitengevels herhaald wordt.

-Van stedenbouwkundige waarde als onlosmakelijk onderdeel van het complex. Het huisje is gelegen tussen de straat en de begraafplaats en speelt door situering en verschijningsvorm een beeldbepalende rol, die versterkt wordt door de zichtas die vanaf de straat door het grindpad gecreëerd wordt.

-Van cultuurhistorische waarde binnen de funeraire geschiedenis, als goed typologisch voorbeeld van een Joods metaarhuisje.

Hoofdcategorie

Uitvaartcentra en begraafplaatsen

Subcategorie

Begraafplaats en -onderdelen

Functie

Baarhuisje

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument